

Потапенко В. Г. Стратегічні пріоритети безпечного розвитку України на засадах «зеленої» економіки : монографія / В. Г. Потапенко ; [за наук. ред. д. е. н., проф. Є. В. Хлобистова]. – К. : НІСД, 2012. – 360 с.

Монографія «Стратегічні пріоритети безпечного розвитку України на засадах «зеленої» економіки» присвячена актуальному питанню забезпечення економічної безпеки в умовах екологічної трансформації господарства, виникнення нових галузей «зеленої» економіки.

Перший розділ присвячено дослідженню теоретичних засад забезпечення економічної безпеки України в умовах екологічної трансформації господарства. З цією метою проаналізовано теоретичні дослідження трансформації ресурсної бази економічного розвитку суспільства із застосуванням матеріалів значної кількості вчених різних часів та країн. Окрему главу присвячено дослідженню саме економічної безпеки в умовах глобальних трансформацій, детально проаналізовано сучасні підходи та наукові школи. На основі досліджень іноземної та вітчизняної літератури з'ясовано роль чинників безпеки у «зелених» трансформаціях економічного розвитку суспільства, розглянуто концепції екологічної, «зеленої» та «синьої» економіки.

Методологічні основи формування економічної безпеки в умовах екологічної трансформації національного господарства досліджено у другому розділі. Детально проаналізовано сучасні вітчизняні та зарубіжні методологічні підходи до економічної безпеки, особливу увагу приділено екологічним загрозам і «зеленим» трансформаціям господарства. Окремо розглянуто методологічні питання системного моделювання екологічних обмежень економічного зростання.

Грунтовно проаналізовано макроекономічні та екологічні індикатори, які застосовують ООН, Світовий банк, МВФ та інші структури для оцінювання привабливості країн з інвестиційної точки зору. Автором здійснено порівняльний аналіз стану України та інших держав за макроіндексами економічного та екологічного розвитку. Проаналізовано екологічні витрати національного бюджету та методологію його наповнення.

У третьому розділі монографії розглянуто чинники формування державної політики економічної безпеки на засадах «зеленої» економіки. Зокрема проаналізовано загрози від екологічних чинників негативного впливу на економічну безпеку і як за допомогою «зеленої» економіки можна мінімізувати збитки, а в деяких випадках і підвищити рівень економічної безпеки. Досліджено радіаційне забруднення з аварійного четвертого блоку Чорнобильської АЕС як чинник негативного екологічного впливу. Технології та заходи реабілітації радіаційно забруднених сільськогосподарських земель дозволяють одержувати екологічно безпечну аграрну продукцію. У роботі детально розглянуто мінімізацію негативних екологічних впливів магістральних нафто- та газопроводів на економічну безпеку держави. Окрему увагу приділено аналізу впливу промислових забруднень на сільськогосподарське виробництво та

рекреаційну діяльність за окремими адміністративними районами. Зроблено кластерний аналіз території для обґрунтування прийняття управлінських рішень у сфері економічної безпеки.

Вплив еколого-техногенних і медико-демографічних чинників на соціально-економічну безпеку України детально проаналізовано на основі інформації в динаміці за двадцять років. Стратегічні заходи адаптації господарства і населення України до наслідків глобальних кліматичних змін вивчено на основі зарубіжного досвіду із використанням даних вітчизняних кліматологів та результатів діяльності Державного агентства екологічних інвестицій України.

Відносно новим методом дослідження економічної структури господарства України є секторальний аналіз. У даному дослідженні цей метод застосований до вивчення екологічних трансформацій господарства та описаний у четвертому розділі монографії.

«Зелені» трансформації первинного сектору економіки, тобто ресурсокористування, на практиці стосуються найбільшою мірою розвитку нового напрямку – органічного сільського господарства. Добувна промисловість, лісне та рибне господарство чекають на свою екологічну модернізацію. Вторинний сектор – обробка, промисловість та енергетика – в умовах екологічної трансформації економіки виявляється насаперед у розвитку відновлювальної енергетики. Суттєві за обсягом європейські інвестиції надходять у розвиток сонячної, вітрової, малої гідроенергетики. В Україні законодавчо впроваджений «зелений» тариф на електроенергію, отриману із цих джерел.

Розвиток третинного сектору – сфери послуг, банківської справи, науки, мистецтва – позитивно впливає на екологічний стан завдяки деіндустріалізації країни. Яскравими прикладами екологізації третинного сектору є «зелений» туризм, «зелений» транспорт, розробка «зелених» технологій, державні «зелені» закупівлі тощо.

П'ятий розділ роботи присвячений визначенню стратегічних пріоритетів економічної безпеки в умовах екологічних трансформацій. Детально розглянуто обґрунтування управлінських рішень у сфері економічної безпеки на засадах «зеленої» економіки, зокрема запропоновані підходи на основі кластерного аналізу та ПС-моделювання регіональних чинників безпеки. У монографії описано стратегічні пріоритети державної соціально-економічної політики в умовах екологічних трансформацій та правове й інституційне забезпечення реалізації стратегічних пріоритетів економічної безпеки в умовах екологічних трансформацій. Розроблено механізм інституційного забезпечення реалізації державної політики сталого розвитку для підвищення рівня економічної безпеки держави.

Монографія розрахована на фахівців – економістів та екологів, управлінців та всіх, хто цікавиться питаннями екологічно безпечного життя.

Екологічна та природно-техногенна безпека України: регіональний вимір загроз і ризиків : монографія / С. П. Іванюта, А. Б. Качинський. – К. : НІСД, 2012. – 308 с.

Монографія є системним узагальненням багаторічної праці співробітників Національного інституту стратегічних досліджень і колишнього Інституту проблем національної безпеки у сфері екологічної та природно-техногенної безпеки. Вона стала результатом досліджень, присвячених вирішенню актуальних проблем забезпечення екологічної безпеки держави у контексті регіонального розвитку. Автори ставили за мету якнайповніше розкрити особливості формування й характер змін основних джерел загроз екологічній безпеці регіонів

